

Turystyka w środowisku gór Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów ekoturystyka	Cykl dydaktyczny 2024/25
Specjalność -	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się Zaliczenie na ocenę
Jednostka organizacyjna Instytut Biologii i Nauk o Ziemi	Języki wykładowe polski
Poziom studiów I stopnia	Obligatoryjność Fakultatywny
Forma studiów studia stacjonarne	Blok zajęciowy Przedmioty/bloki obieralne
Profil studiów ogólnoakademicki	
Koordinator zajęć	Paweł Kroh
Prowadzący zajęcia	Paweł Kroh, Piotr Dolnicki
Okres Semestr 5	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się Zaliczenie na ocenę
	Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia • Wykład: 10, Zaliczenie na ocenę • Ćwiczenia konwersatoryjne: 15, Zaliczenie bez oceny
	Liczba punktów ECTS 2

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	Po ukończeniu kursu student zna specyfikę środowiska górskiego i wysokogórskiego. Zna rodzaje turystyki uprawiane na obszarach górskich. Umie wskazać główne masywy górskie świata, zna ich specyfikę przyrodniczą i turystyczną.

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy:			
W1	Zna specyfikę przyrodniczą środowiska górskiego, umie wskazać cechy piętrowości, rzeźby i klimatu gór.	K_W13	Zaliczenie pisemne, Projekt indywidualny, Projekt grupowy
W2	Rozumie rolę turystyczną i kulturową gór i turystyki górskiej, zna skutki rozwoju turystyki górskiej.	K_W05	Zaliczenie pisemne, Projekt indywidualny, Projekt grupowy
Umiejętności:			
U1	Umie przekazać wiedzę i wartość środowiskowo-kulturową terenów górskich turystom.	K_U04, K_U09	Zaliczenie pisemne, Projekt indywidualny, Projekt grupowy
U2	Rozumie odpowiedzialność i rolę organizatorów turystyki w kształtowaniu poszanowania środowiska terenów górskich w odniesieniu do lokalnych społeczności.	K_U09	Zaliczenie pisemne, Projekt indywidualny, Projekt grupowy
Kompetencji społecznych:			
K1	Wykazuje gotowość do działań indywidualnych i społecznych na rzecz zrównoważonego rozwoju i ochrony zasobów Ziemi oraz racjonalnego gospodarowania nimi.	K_K02	Zaliczenie pisemne, Projekt indywidualny, Projekt grupowy
K2	Jest zdolny do kształtowania wzorców świadomej konsumpcji.	K_K12	Zaliczenie pisemne, Projekt indywidualny, Projekt grupowy
K3	Jest zdolny do okazywania szacunku wobec własnej oraz odmiennej kultury materialnej i duchowej.	K_K09	Zaliczenie pisemne, Projekt indywidualny, Projekt grupowy

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	Góry świata, położenie, geneza, główne cechy masywów, Specyfika środowiska gór na tle innych środowisk	W1, K3	Wykład
2.	Piętrowość środowiska gór w różnych strefach klimatycznych	W1, W2, U1	Wykład
3.	Góry jako bariery geograficzne (klimatyczne, fizycznogeograficzne, społeczno-polityczne) i wpływ ich barierowości na turystykę	W1, W2, U2, K1, K2, K3	Wykład
4.	Wartość krajobrazowa gór jako produkt turystyczny	W1, W2, K1, K3	Wykład
5.	Przewodnictwo górskie – rodzaje, funkcje, uwarunkowania prawne	W2, U2	Wykład

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
6.	Typy aktywności turystycznych na terenach górskich (trekking, narciarstwo trasowe, ski-touring, wspinaczka, alpinizm jaskiniowy, paralotniarstwo, kajakarstwo górskie, kanioning, kolarstwo górskie i inne); Zagrożenia związane z poszczególnymi typami aktywności turystycznej w górach	W1, W2, U1, U2, K2	Ćwiczenia konwersatoryjne
7.	Specyfika środowiska gór jako obszaru aktywności turystycznej, wrażliwość obszarów górskich na antropopresję związaną z turystyką	W1, W2, U1, U2, K1, K2, K3	Ćwiczenia konwersatoryjne
8.	Górskie służby ratownicze – różnice w organizacji prawnej oraz związane z tym wymogi organizacji ruchu turystycznego.	W1, U2, K2	Ćwiczenia konwersatoryjne

Informacje dodatkowe

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Wykład	Wykład
Ćwiczenia konwersatoryjne	Dyskusja, Pracownia

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Wykład	Zaliczenie kursu: pozytywna ocena z egzaminu końcowego w skali dst, +dst, db, +db, bdb.
Ćwiczenia konwersatoryjne	Student uzyskuje zaliczenie kursu na podstawie poprawnie wykonanych, złożonych w wyznaczonym terminie i pozytywnie ocenionych projektów, pozytywnie ocenionych pisemnych prac kontrolnych, udziału w dyskusji na forum w toku ćwiczeń oraz pozytywnej oceny z zaliczenia końcowego pisemnego lub ustnego.

Literatura

Obowiązkowa

1. Kurek, W. (2004). Turystyka na obszarach górskich Europy. Kraków: IGiGP UJ.
2. Kurek, W. (2005). Turystyczna funkcja obszarów górskich. *Turyzm*, 15(1-2), 151-162
3. Balon J., (2000) Piętra fizycznogeograficzne polskich Tatr, *Prace Geograficzne UJ*, zeszyt 105, 211-233

Dodatkowa

1. Chrobak, A., Bąk, K. (2020). Poznawczo-edukacyjne aspekty atrakcji geoturystycznych Podtatrza, Wyd. UP, Kraków
2. Fidelus-Orzechowska, J., Gorczyca, E., & Krzemień, K. (2017). Geomorfologiczne skutki gospodarki turystycznej w Tatrach. Kraków: Instytut Geografii i Gospodarki Przestrzennej UJ.
3. Fidelus-Orzechowska, J., Gorczyca, E., Bukowski, M., & Krzemień, K. (2021). Degradation of a protected mountain area by tourist traffic: case study of the Tatra National Park, Poland. *Journal of Mountain Science*, 18(10), 2503-2519.
4. Gawor, Ł., & Dolnicki, P. (2018). Arctic tourism development with regard to legal regulations and environmental protection. *Prace Komisji Geografii Przemysłu Polskiego Towarzystwa Geograficznego*, 32(2), 289-298.
5. Gorczyca, E., & Krzemień, K. (2010). Rola dróg i ścieżek turystycznych w modelowaniu rzeźby gór strefy umiarkowanej. *Roczniki Bieszczadzkie*, 18
6. Bystrowska, M., & Dolnicki, P. (2017). The impact of endogenous factors on diversification of tourism space in the Arctic. *Current Issues of Tourism Research*, 5(2), 36-43.
7. Myga-Piatek, U., & Jankowski, G. (2009). Wpływ turystyki na środowisko przyrodnicze i krajobraz kulturowy-analiza wybranych przykładów obszarów górskich. *Problemy ekologii krajobrazu*, 25.
8. Prędki, R., & Winnicki, T. (2006). Charakterystyka i zakres zagrożeń w piętrze wysokogórskim Bieszczadzkiego Parku Narodowego. *Roczniki Bieszczadzkie*, 14, 267-283.
9. Balon, J., Kroh, P. (2003). Wpływ turystyki letniej na krajobraz doliny Horcones (Andy Południowe, Argentyna). W: Pietrzak M. (red.) *Krajobraz - Turystyka - Ekologia. Problemy Ekologii Krajobrazu*, t. XI, s. 73-84.
10. Balon, J. (2004). Large mountain systems as physiogeographical barriers. *Ekologia*, 23, 5

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Wykład	10
Ćwiczenia konwersatoryjne	15
Pozostałe godziny w kontakcie	4
Przygotowanie prezentacji multimedialnej	5
Zbieranie informacji do zadanej pracy	5
Przygotowanie do egzaminu	10
Przygotowanie do zajęć	5
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 54
Liczba punktów ECTS	ECTS 2

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Efekty uczenia się dla kierunku

Kod	Treść
K_K02	Absolwent/ka jest otwarty na działania i myślenie w sposób przedsiębiorczy i zorientowany na wdrażanie nowoczesnych, proekologicznych rozwiązań w świadczeniu usług turystycznych.
K_K09	Absolwent/ka okazuje szacunek wobec własnej oraz odmiennej kultury materialnej i duchowej; szanuje kulturę i tradycje społeczności lokalnych.
K_K12	Absolwent/ka wykazuje aktywną postawę kształtowania wzorców świadomej konsumpcji wśród uczestników imprez ekoturystycznych.
K_U04	Absolwent/ka potrafi komunikować się z otoczeniem, w tym za pomocą nowoczesnych mediów i dostosowywać przekazywaną wiedzę do wybranych grup społecznych.
K_U09	Absolwent/ka szczegółowo charakteryzuje sposoby realizacji imprez ekoturystycznych w oparciu o zasoby przyrody ożywionej.
K_W05	Absolwent/ka określa współzależności pomiędzy działalnością gospodarczą człowieka (w tym gospodarką turystyczną) a środowiskiem przyrodniczym.
K_W13	Absolwent/ka charakteryzuje zjawiska i procesy przyrodnicze oraz kulturowe kształtujące środowisko geograficzne oraz potrafi, na ich podstawie, wnioskować o potencjale rozwoju ekoturystyki.